

نظام نوین ترویج

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
معاونت ترویج
شماره ۵ - اسفند ماه ۱۳۹۴

نشست استان‌های مجری طرح نظام نوین ترویج کشاورزی در استان خراسان رضوی

برای پهنه‌ها و مراکز جهاد کشاورزی است. تدوین آئین نامه و دستورالعمل‌های لازم برای امتیازبندی فعالیت‌های استانی در طرح نظام نوین ترویج کشاورزی در سطوح مختلف صف با همکاری معاونت توسعه و مدیریت منابع انسانی وزارت متبوع یکی دیگر از مصوبات جلسه بود. همچنین در این جلسه مصوب شد همکاران استانی در راهاندازی سامانه‌های مستقل در موضوع نظام نوین ترویج پرهیز کنند و سامانه بارگذاری اطلاعات و پهنه‌بندی برای هشت استان داوطلب که به عنوان مجری طرح شناخته شدند ظرف دو هفته توسط مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات وزارت متبوع آماده شود.

در این جلسه برگزاری گردهمایی ملی ویژه مراکز جهاد کشاورزی با هدف جلب مشارکت مسئولان ارشد کشور در تجهیز و ساماندهی مراکز، به تصویب رسید.

همچنین قرار شد با هماهنگی مدیران ارشد وزارتخانه، ابلاغیه و بخشنامه‌های مشابه در خصوص مسایل مرتبط با ترویج یا فعالیت مراکز جهاد کشاورزی صادر شود. علاوه بر این مدیران و مجریان طرح نظام نوین ترویج کشاورزی

موظف شدند برای ارتقاء فعالیت‌های ترویجی و جهت دهی بیشتر نظام نوین ترویج به سمت توسعه آموزش فنون برنامه ریزی مشارکتی و گروهی بسترسازی کنند. افزایش نرخ پوشش آموزش بهره‌برداران، تغییر رفتار حرفه‌ای بهره‌برداران در پهنه‌ها، مدیریت پهنه‌های تولیدی، شیوه‌های برقراری ارتباط مؤثر، تدوین برنامه عملیاتی پهنه، اصول و مبنای برنامه‌ریزی محلی و ترویجی از مواردی بود که در ردیف مصوبات جلسه قرار گرفت. علاوه بر این مقرر شد به جای کارشناس مسئول پهنه یا کارشناس پهنه از لفظ مسئول پهنه‌های تولیدی در طرح نظام نوین ترویج کشاورزی استفاده شود.

همچنین بازدید مستمر رؤسای سازمان‌های جهاد کشاورزی، مدیران و معاونین آنها از مراکز جهاد کشاورزی شهرستان‌های تحت پوشش از مسائل مطرح در جلسه بود که مورد تأکید تصویب قرار گرفت.

نشست دوازده استان مجری طرح نظام نوین ترویج کشاورزی چهارشنبه بیست و هشتم بهمن در محل سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی با حضور دکتر زنده معاون تحقیقات، آموزش و ترویج، مهندس جوادی معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی، دکتر عمادی مشاور وزیر در امور توسعه و فناوری، مهندس فتاح الجنان مشاور وزیر و مدیر کل دفتر هماهنگی امور استان‌ها، مهندس ورداسبی مدیر کل مرکز نوسازی و تحول اداری، دکترخوازی معاون ترویج، مدیران دفاتر ستادی معاونت ترویج، دکتر رضایی مقدم و دکتر حیاتی اساتید ترویج دانشگاه

شیراز، دکترپاپ زن استاد دانشگاه کرمانشاه و معاونین مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات وزارت متبوع رؤسای سازمان‌ها، مدیران ترویج و رؤسای مراکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، خراسان رضوی، زنجان، قزوین، فارس، کرمان، کرمانشاه، گلستان، گیلان و مازندران، برگزار شد.

در این جلسه شرح اقدامات اجرایی و گزارش پیشرفت برنامه‌های عملیاتی نظام نوین ترویج کشاورزی توسط رؤسای سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌ها ارائه شد.

همچنین اقدامات انجام شده توسط مراکز تحقیقات و آموزش

برخی از استان‌ها در خصوص آموزش کارشناسان پهنه‌ها و ارتباط محققان با مراکز جهاد کشاورزی نیز به عنوان دستور جلسه مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

از مهمترین مصوبات این جلسه راهاندازی ستاد ملی ساماندهی و تجهیز مراکز جهاد کشاورزی با حضور منتخبی از رؤسای سازمان‌های جهاد کشاورزی بود. برنامه‌های این ستاد شامل پیگیری تأمین منابع مالی لازم برای تجهیز و ساماندهی مراکز، ساختار نیروی انسانی، بازچینش مکانی مراکز، تدوین آئین‌نامه‌ها و

دستورالعمل‌های لازم برای ارتقاء اثربخشی نقش مراکز در تولید و حفظ منابع پایه، عدم استفاده از قوه قهریه امور اراضی در مراکز خدمات، مباحث انگیزشی پرسنل، تدوین برنامه جامع عملیاتی

همکاری معاونت ترویج و دانشگاه ها در طرح نظام نوین ترویج کشاورزی

نمونه‌هایی از نظام‌های ترویجی در چند کشور دنیا و مقایسه آن با نظام ترویج کشور و روند آن در دهه‌های گذشته، کلیات طرح را عالمانه دانست و بیان کرد که رهیافت‌های آن بالا به پایین و یا به نوعی «انتقال فناوری» نیست در پایان مصوبات زیر مورد تأیید حاضران قرار گرفت.

● همکاری اساتید مدعو دانشگاه به عنوان بازوی مشورتی و نظارتی در طرح نظام نوین ترویج کشاورزی با سازمان تات و معاونت

● بهره‌گیری از توان دانشجویان دانشگاه‌ها جهت انجام کارهای مطالعاتی پروپوزال ارزیابی و اثربخشی در چهار استان و ارائه حمایت‌های لازم توسط سازمان تات

● احصاء فعالیت‌هایی که می‌تواند از سوی دانشگاه در قالب همکاری مشترک انجام پذیرد.

● این اقدامات در قالب دو برنامه کوتاه مدت و بلند مدت تقسیم بندی و برای هرکدام برنامه ریزی شود.

● گزارش فعالیت‌های انجام شده

در چهار استان پایلوت برای آگاهی بیشتر اعضای محترم دانشگاه تشریح شود.

● برای آگاهی اعضای محترم گروه ترویج دانشگاه از روند اجرایی نظام، ترتیبی اتخاذ شود تا بتوانند بازدید از این استان‌ها داشته باشند.

● برای هماهنگی بیشتر در این زمینه، آقای دکتر علی اسداله پور از سوی معاونت ترویج و آقای دکتر حسینی از سوی دانشگاه تهران به عنوان نماینده پیگیر اجرای مصوبات معرفی شدند.

● جلسات فی‌مابین به صورت دوره‌ای کوتاه مدت و مستمر برگزار شود.

ترویج در گذشته به فراموشی سپرده شده بود و با اجرای این طرح خونی تازه در رگ‌های ترویج جاری شده است به ایرادهای موجود در این طرح از جمله رهیافت‌های برنامه‌ریزی از بالا به پایین، انتقال فناوری، عدم مشارکت کامل روستاییان و توجه صرف به افزایش تولید پرداخت.

دکتر کوهستانی به تجربه پهنه بندی در

کشور ترکیه و نقش مشارکت مردم پرداخت. دکتر حیاتی تأکید کرد که ترویج در سال‌های گذشته دچار رکود شده بود و با این طرح جان تازه‌ای گرفت. این طرح یک فرصت استثنائی برای ترویج کشور است بنابراین دانشگاه آمادگی کامل برای همکاری را دارد.

دکتر پیش‌بین اظهار داشت که با توجه به محدودیت‌های اجرایی نباید ایدآل فکر کنیم. طرح را مناسب می‌دانم اما باید در اجرا تداوم وجود داشته باشد و ضربتی نباشد.

دکتر رضائی مقدم ضمن تبیین مولفه‌های یک نظام ترویجی و بیان

شیوه مشارکت دانشگاه‌ها در عملیاتی کردن نظام نوین ترویج طی دو جلسه جداگانه در روزهای سوم و هفتم بهمن ماه مورد بررسی قرار گرفت.

در این جلسات دکتر زند معاون وزیر و ریاست سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، دکتر خلوازی معاون ترویج، قائم مقام معاون ترویج کشاورزی و برخی

از مدیران کل، مشاوران و مسئولین کارگروه‌های تخصصی نظام نوین ترویج، دکتر رضائی مقدم معاون دانشجویی و فرهنگی دانشکده کشاورزی و دکتر پاپ‌زن، دکتر حیاتی، دکتر کوهستانی، دکتر حسینی، دکتر حجازی و دکتر پیش‌بین اعضای هیأت علمی گروه ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه‌های رازی کرمانشاه، شیراز و تهران حضور داشتند.

در ابتدای جلسه دکتر زند ویژگی‌های طرح نظام نوین ترویج را از جمله اجماع حداکثری دانشگاه‌ها و کارشناسان وزارت جهاد کشاورزی برای تدوین طرح و صرف زمان و کار زیاد بر روی آن، اجرای آزمایشی طرح به صورت پایلوت در چهار

استان کشور که می‌توان در طول اجرا و پایان ۹ ماهه نسبت به اصلاح آن اقدام کرد را برشمرد. به گفته دکتر زند تصویب این طرح در برنامه ششم که فرصت استثنائی برای استقرار نظام ترویج کشاورزی در کشور است. به همین منظور ایشان خواستار نظارت و ارزشیابی کار توسط دانشگاه‌ها و تعامل و همکاری تنگاتنگ دانشگاه‌ها در این خصوص شد.

در ادامه دکتر شاه‌پسند، نظام نوین و مؤلفه‌های آن را برای اعضای حاضر در جلسه تشریح کرد. سپس هر یک از اعضا به بیان دیدگاه خود پرداختند.

دکتر پاپ‌زن ضمن اظهار این مطلب که

خبر خبر خبر

* در راستای برنامه‌های مدیریت دانش و به منظور افزایش توان فنی مروجان و کشاورزان تولید اپلیکیشن‌های کشاورزی در دستور کار قرار گرفت. معاونت ترویج آمادگی دارد تا تمهیدات لازم جهت حمایت از تمامی اعضای هیئت علمی و محققان واحد‌های تابعه برای تولید این اپلیکیشن‌ها را ارائه دهد. از همکاران محقق که در حال حاضر اقدام به تولید این اپلیکیشن‌ها نموده‌اند تقاضا دارد تا یک نسخه از تولیدات خود را جهت استفاده مروجان و بهره‌برداران در اختیار معاونت ترویج قرار دهند.

* طی دو هفته پایانی سال ۹۴ تعداد قابل توجهی از دستورالعمل‌های موضوعی/محصولی از موسسات تحقیقاتی علوم باغبانی، خاک و آب، شیلات و امور دام به معاونت ترویج واصل شد. اشتیاق موسسات به تولید این دستورالعمل‌ها مدیران و همکاران معاونت ترویج را در مسیر تحقق نظام نوین ترویج مصمم‌تر می‌کند. این انتشارات در مسیر بررسی و ویراستاری قرار می‌گیرد و پس از انتشار در مراکز جهاد کشاورزی استان‌ها توزیع خواهد شد. سری دوم انتشارات دریافتی از مؤسسات بعد از طی مراحل بررسی منتشر شدند.

* مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات وزارت جهاد کشاورزی با ارسال نامه‌ای به استان‌های دوازده گانه فعال در طرح نظام نوین ترویج، امکان دسترسی به «سامانه جامع پهنه بندی و مدیریت جامع داده‌های کشاورزی» را از طریق ارائه نام کاربری و کلمه عبور برای مدیران سیستم و طرح این استان‌ها فراهم ساخت. انتظار می‌رود که مرحله ورود اطلاعات از این به بعد روند سریع تری بخود بگیرد.

فناوری اطلاعات، ضرورت یک مدیریت دانش کارآمد در نظام نوین ترویج

این مرحله، همه خدمات و اطلاعات سازمانی، به سادگی در اینترنت قابل دسترس هستند. کلیه وظایف الکترونیکی یکپارچه شده‌اند. در این مسیر و جهت تحقق این بخش از مدیریت دانش سامانه دیجیتال همراه کشاورز-مروج پایه گذاری شد و در کوتاه مدت به مرحله عمل رسید. شناخت، مستند سازی، اعتبارسنجی و به اشتراک گذاشتن بهترین یافته‌ها از طریق شناخت نیازهای دانشی بهره برداران محور اصلی راه اندازی این کتابخانه بود.

با راه اندازی این کتابخانه زیرساخت های حمایتی یافته خوب فراهم شده است، امکان ثبت و بارگذاری آثار و منابع علمی و آموزشی به فرمت های استاندارد (فيلم، عکس، پاورپوینت، متن) و الکترونیک، ارائه فهرست کامل منابع، جستجوی ساده و پیشرفته در منابع موجود در سامانه، دسترسی آسان به منابع بر اساس نویسنده، بانک اطلاعات نویسندگان، قابلیت نمایه سازی و نمایش چکیده و متن کامل منابع به فرمت کتاب الکترونیکی و پخش فیلم با امکان مشاهده روی دستگاههای هوشمند همراه با سیستم اندروید و در نهایت امکان دانلود رایگان منابع علمی فراهم شده است.

علاوه بر بارگذاری کلیه انتشارات نوشتاری و دیداری ستادی و استانی مجموعه سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در آینده اهدافی نظیر راه اندازی سیستم مشارکت دانش ضمنی (کافه دانش)، تولید و بارگذاری اپلیکیشن های کشاورزی با همکاری محققان موسسات تحقیقاتی، راه اندازی سیستم های خبره، سیستم های تصمیم ساز و مشاوره و سامانه گروه های تخصصی تبادل دانش با هماهنگی کشاورزان خبره در دستور کار قرار دارد.

نشانی پایگاه کتابخانه همراه کشاورز-مروج agrilib.areo.ir است.

مدیریت دانش، فرایند تولید، کسب، توسعه و ایجاد، تسهیم، نگهداری، ارزیابی و بکارگیری دانش مناسب در زمان مناسب توسط فرد مناسب است که از طریق ایجاد پیوند مناسب بین منابع انسانی، فناوری اطلاعات و ارتباطات و ایجاد فرایند و ساختار مناسب برای دستیابی به اهداف سازمان صورت می‌پذیرد. از میان بنیان‌های اساسی نهفته در تعریف مدیریت دانش، فناوری اطلاعات به عنوان زیرساخت تسهیل دسترسی به حجم عظیمی از دانش موجود در سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی از اهمیت خاصی برخوردار است. آنچه روشن است این است که این مجموعه دانشی قیمت در مسیر مناسب انتقال و چرخه دانش قرار ندارد و با چالش های عمده ای نظیر عدم اولویت بندی و استفاده از دانش، استفاده از سیستم های مدیریت اطلاعات، تبدیل اطلاعات به دانش، فرهنگ مدیریت دانش، استفاده محدود از دانش موجود، و نبود ساختار و زیرساخت مناسب برای تسهیم دانش روبرو است.

در خصوص چالش تسهیم دانش، ایجاد هم‌گرایی میان فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات و مدیریت دانش راهکارهایی نظیر افزایش اطلاعات موجود در بستر اطلاعاتی، افزایش تعداد صفحات وب، تعداد شاخه‌های قابل دسترس در شبکه‌های داخلی، دستیابی به اطلاعات به شکل کاتالوگ، خبرنامه و موتورهای جستجو، سازماندهی ارائه اطلاعات بر پایه نیاز ذینفعان، ارتباط از طریق صفحات وب، پست الکترونیکی یا خدماتی نظیر پیامک با شبکه، برقراری ارتباط دوسویه رسمی بیشتری میان کاربران و سیستم، امکان دادن سفارشات اطلاعاتی بر خط، استفاده ذینفعان از خدمات، اطلاعات و محصولات به صورت برخط و امکان مبادله اطلاعات با سیستم راهگشاست. در

برگزاری جلسه کارگروه استانی برنامه ریزی و پشتیبانی نظام نوین ترویج کشاورزی استان اردبیل

ششمین جلسه کارگروه استانی برنامه ریزی و پشتیبانی نظام نوین ترویج کشاورزی استان اردبیل با حضور ریاست محترم سازمان جهاد کشاورزی، اعضای کارگروه استانی ورؤسای ۱۴ مرکز جهاد کشاورزی پابلوت در تاریخ ۹۴/۱۲/۹ در محل سالن جلسات سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل تشکیل شد، دراین جلسه ابتدا آقای مهندس خواجهی مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی از اقدامات و فعالیت های انجام یافته در حوزه مدیریت دانش، تجهیز وساماندهی مراکز جهاد کشاورزی و سامانه جامع پهنه بندی و مدیریت داده های کشاورزی گزارشی را ارائه نمودند. در ادامه، رؤسای مراکز جهاد کشاورزی پابلوت در سطح استان، گزارشی از برنامه ها و اقدامات انجام شده در طرح نظام نوین ترویج کشاورزی در حوزه عمل خود ارائه نمودند، پس از ارایه نقطه نظرات اعضای کارگروه و معاونت های تخصصی، در ادامه جلسه آقای مهندس عدیل سروی رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل به نقش توسعه بخش کشاورزی در تأمین امنیت غذایی و اقتصادی نمودن فعالیت های بخش کشاورزی اشاره و تأکید کردند که هدف اصلی طرح نظام نوین ترویج کشاورزی دنبال گسترش پهنه نیست بلکه چابک سازی و استفاده بهینه و هدف مند از پهنه های تعریف شده موجود مورد نظر است. همچنین، ایشان بر ایجاد تفکر ترویجی برای اعتماد کشاورزان به کارشناسان پهنه ها، و نقش مؤثر آن در پیشبرد اهداف و اصول نظام نوین ترویج کشاورزی داشته و برائر بخشی برنامه های نظام نوین ترویج در هر یک از پهنه ها تأکید نمودند.

مجموعه فعالیتهای استان های آذربایجان شرقی، اردبیل و کرمانشاه در راستای نظام نوین ترویج کشاورزی

پس از ابلاغ وزیر در خصوص اجرای طرح نظام نوین ترویج چهار استان آذربایجان شرقی، اردبیل، کرمانشاه و گلستان به عنوان استان های پایلوت در نظر گرفته شدند. از جمله اقدامات انجام شده در سه استان نخست پهنه بندی عرصه های تولیدی، تعیین مروج مسئول پهنه و معرفی به مسئولان محلی، تعیین حدود و ثغور و وسعت پهنه ها و همچنین موضوعات محصولات موجود در پهنه، تدوین برنامه عملیاتی پهنه ها، نیازسنجی و اولویت بندی موجود در پهنه ها، بارگذاری اطلاعات پهنه های تولیدی بوده است. کلیه اقدامات انجام در سامانه در استان آذربایجان شرقی در ۴۷۸ پهنه تولید، اردبیل ۱۰۶ پهنه و در کرمانشاه ۵۱۳ پهنه پیاده شده است.

سه موضوع اساسی شامل "زیرساخت ها و تجهیز مراکز"، "نیازسنجی، برنامه ریزی و اجرای دوره های آموزشی" و "ایجاد تعامل و ارتباط تنگاتنگ شبکه عاملین ترویج با بهره برداران بخش" در راستای اجرای طرح نظام نوین در سه استان مورد نظر اجرا شده است که به طور خلاصه در ذیل به آن اشاره شده است.

یکی از مهمترین موضوعات در نظام نوین، توجه به بحث زیرساخت ها و تجهیز مراکز جهاد کشاورزی است. باتوجه به تخصیص اعتبار محدود استانی، استان آذربایجان شرقی اقدام به خرید GPS و اجرای ۳ کلاس آموزشی در سطح مراکز جهاد کشاورزی نموده است. استان اردبیل نیز اقدام به تهیه ۱۲ دستگاه خودرو، ۱۴ دستگاه رایانه، ۱۴ دستگاه نامبر، ۱۴ مورد تکمیل و تجهیز کلاس های آموزشی موجود در مراکز جهاد کشاورزی و ۱۲ مورد تکمیل زیر ساخت های فناوری اطلاعات نموده است.

نیازسنجی، برنامه ریزی و اجرای دوره های آموزشی در راستای توانمند نمودن کارشناسان، عاملین ترویج و بهره برداران از دیگر اقدامات استانی است. استان آذربایجان شرقی با تولید ۹۶۰ دقیقه برنامه تلویزیونی، ۳ عنوان نشریه ترویجی، ۴ عنوان پوستر و ۴۰۰۰۰ پیامک ترویجی همواره سعی بر تولید محتوی و انتقال دانش داشته است. همچنین با تاکید نظام نوین بر ارائه آموزش های چهره به چهره و عملی این استان با راه اندازی ۶۹ سایت الگویی، ۲۰ سایت جامع تولید محصول، ۳۲ هکتار مزرعه نمایشی، ۶ طرح تحقیقی - ترویجی، ۹۰۸۱ نفر روز کارگاه آموزشی، یک مورد روز مزرعه، ۴۷ مورد نشست محققان و کشاورزان در قالب هفته انتقال یافته های تحقیقاتی در بسط و توسعه دانش نوین به بهره برداران گام برداشته است. استان اردبیل نیز اقدام به نیازسنجی، برنامه ریزی و آموزش سه گروه کارشناسان، شبکه عاملین ترویج و بهره برداران نموده است.

همچنین به منظور تامین چشم اندازها و اهداف مدنظر در نظام نوین در خصوص ارائه آموزش های میدانی استان اردبیل با راه اندازی ۲۰ سایت الگویی، ۷ سایت جامع تولید محصول، ۱۰ مورد کانون یادگیری، ۳۱۰ هکتار مزرعه نمایشی، ۶ طرح تحقیقی - ترویجی، ۱۰۹۸۰۰ نفر روز کارگاه آموزشی، ۳ مورد روز مزرعه، ۴ مورد نشست محققان و کشاورزان در قالب هفته انتقال یافته های

تحقیقاتی و ۱۰۴۰۰ نفر روز بازدید ترویجی در تحقق اهداف مذکور تلاش نموده است. استان کرمانشاه نیز در بعد آموزش از طریق رسانه های دیداری و شنیداری، با تولید ۸۲۴ دقیقه برنامه تلویزیونی و رادیویی، ۳ عنوان نشریه ترویجی، ۱۵۰۱۳ پیامک ترویجی همواره سعی بر تولید محتوی و انتقال دانش داشته است. همچنین در بعد آموزش بهره برداران این استان با راه اندازی ۴۵ سایت الگویی، ۱۰ کانون یادگیری، ۳۵۴ هکتار مزرعه نمایشی، ۱۷ طرح تحقیقی - ترویجی، ۲۰۵۱ نفر روز کارگاه آموزشی، یک مورد روز مزرعه، ۱۷ مورد نشست محققان و کشاورزان در قالب هفته انتقال یافته های تحقیقاتی و ۱۳۱ نفر روز بازدید ترویجی در بسط

و توسعه دانش نوین به بهره برداران گام برداشته است. استان کرمانشاه نیز در راستای توانمند نمودن کارشناسان خود اقدام به اجرای دوره های ویژه آموزشی برای کارشناسان خود کرده است. این استان در بعد آموزش از طریق رسانه های دیداری و شنیداری، با تولید ۸۲۴ دقیقه برنامه تلویزیونی و رادیویی، ۳ عنوان نشریه ترویجی، ۱۵۰۱۳ پیامک ترویجی همواره سعی بر تولید محتوی و انتقال دانش داشته است. همچنین در

بعد آموزش بهره برداران این استان با راه اندازی ۴۵ سایت الگویی، ۱۰ کانون یادگیری، ۳۵۴ هکتار مزرعه نمایشی، ۱۷ طرح تحقیقی - ترویجی، ۲۰۵۱ نفر روز کارگاه آموزشی، یک مورد روز مزرعه، ۱۷ مورد نشست محققان و کشاورزان در قالب هفته انتقال یافته های تحقیقاتی و ۱۳۱ نفر روز بازدید ترویجی در بسط و توسعه دانش نوین به بهره برداران گام برداشته است.

از نقاط قوت نظام نوین ترویج کشاورزی، ایجاد تعامل و ارتباط تنگاتنگ شبکه عاملین ترویج با بهره

برداران بخش است. استان آذربایجان شرقی از ظرفیت های ۸۵ شرکت خدمات مشاوره ای و فنی، ۷۶ کلینیک گیاهپزشکی و ۲۰۰ کلینیک دامپزشکی و ۸ آزمایشگاه خاک شناسی در روند اجرای نظام نوین بهره گیری کرده است. در استان اردبیل نیز این مسئله مورد توجه قرار گرفته و از ظرفیت های ۱۲ شرکت خدمات مشاوره ای و فنی، ۹ کلینیک گیاهپزشکی و ۶ کلینیک دامپزشکی و ۴ آزمایشگاه خاک شناسی جهت ارتقا سطح دانش و مهارت بهره برداران یاری گرفته شده است. در همین راستا استان کرمانشاه با بهره گیری از ظرفیت های ۷۱ شرکت خدمات مشاوره ای و فنی و ۵۸ کلینیک گیاهپزشکی در روند اجرای نظام نوین بهره گیری کرده است تا به بهترین وجه به اهداف نظام دست یابد.

فینامه نظام نوین ترویج

سردبیر: علی رضا سید اسحاقی
مدیر داخلی: شیوا پارسا نیک
همکاران این شماره:

دکتر محمدرضا شاه پسند، دکتر علی مراد سرفرازی، دکتر بهمن امیری لاریجانی، مهندس علی درجانی، مهندس فروغ السادات بنی هاشم، وجیهه سادات فاطمی، گیتی زمانی زاده، مریم طهماسبی

عکس از: بهزاد عمو جعفری
نشانی: تهران - خیابان آزادی - چهار راه نواب - ساختمان دکتر حسینی - طبقه ۱۲
تلفن: ۶۶۹۴۰۷۴۷ - ۶۶۹۴۰۴۴۹
setad.dabirkhaneh.nnt@gmail.com